Puhtuse järele linnas valvab üldine linnapolitsei kui ka selle Tervishoiu-osakond. Vabrikud ja tööstused, milles toiduaineid ei valmistata, käivad sanitaarpolitsei valve alla niipalju, kuivõrt nad ümbruskonnale kahjulikud või tülitavad võivad olla. Tervishoiuliselt on meie vabrikute ja tööstuste suuremaks paheks puudulik mustuse, eraldi roiskvete kõrvaldamine, iseäranis kui neid suuremal hulgal koguneb (nagu nahavabrikuis); roiskvett juhitakse kohati linna piirides jõkke, ilma esialgset vastavat puhastamist, või koguni jõe-äärseisse kraavidesse; jõe veepinna tõusu korral ei voola see mustus üldse ära ja roojastab ümbrust (näit. gaasivabrikus, liimivabrikus, nahavabrikuis Aleksandri u. lõpul, Pikal uulil j. m.). Prügi ja muu mustus majadest, õuedest ja uulelt veetakse Linnavalitsuse poolt kindlaksmääratud kohtadesse. Mustuse kõrvaldamise eest peavad majaomanikud ise hoolitsema. Väljakäigukohad on veevärgi puudumise tõttu tervishoiuliselt puudulikud. Madalikul on väljaheite-augud põhjavee piiris ja vanemail majadel puuduliku, mitte-veekindla voodriga, nii et nende sisaldis osalt maapinda imbub. Ka uuemas Tartu linnaosas — Karlova eeslinnas ei ole asi sugugi parem; nii on Karlova eeslinna väljaheite-aukudest 50,15% mitte-veekindla voodriga, 43,5% veekindla voodriga, kuna teiste kohta andmed puuduvad. — Väljaheidete väljaveoks on linnal oma assenisatsioonivoor; sarnane voor on ka ühel eraettevõtjal. Sundmääruste järele veetakse mustus linnast välja pudretivabrikusse.

Kaevud. Linna statistikaosakonna andmete järele on Tartus 2277 kaevu, neist pumpkaevusid 1728, lahtisi — 392, puur-pumpkaevusid — 97, arteesiakaevusid — 47, elektri-pumpkaevusid — 11, aurupumpkaevusid — 2.

Üldse on Tartus kaevuveed halvad; vesi on harilikult kare (tihti üle 40 ja 50 saksa kraadi), klooririkas ja batsillide kõrge arvuga. Võrdlemisi head joogivett annavad sügavad puur-arteesiakaevud ja mõned sügavad korralikult ehitatud kaevud.

Kanalisatsioon on Tartus olemas, puudub aga osalt eeslinnades. Tervishoiuliselt on kanalisatsioon puudulik juba sellepärast, et veevärgi puudumise tõttu on kanalisatsioonitorustiku läbiuhtmine võimatu; torud ummistuvad ära ja seesugustel kordadel voolavad roiskveed puhastamiskastide kaudu uulile, nagu seda juhtub madalamail kohtadel. Kanalisatsiooni kaudu ärajuhitav must vesi voolab linna piirides jõkke. Vihmavesi voolab uulirennide kaudu ära, kanalisatsioonivõrku sattumata. Talvel külmuvad sademekastid mõnikord ka kinni, tagajärjeks on jälle roiskvee paisumine ülalpool külmunud kohta ja väljavoolamine ümbrusesse.

Korteriolud. Erakorterite tervishoiulist järelevalvet ehk korteri-inspektsiooni Tartus ei ole. Üldse on peale sõda Tartus suurt korterite puudust tunda.

Tartu korteriolude iseloomuks on väikeste korterite rikkus. 1-toalised korterid teevad prof. Körberi andmeil 61,7% üldisest korterite arvust välja ja neis elab 51,8% üldisest elanikkude arvust; keskmiselt tuleb 1 maja kohta — 14,3, ühe korteri kohta — 3,7 ja 1 toa kohta — 1,5 elanikku. Tartus on elanikkude tihedus väikesis kortereis liiga suur (umbes 3,5 in. toa kohta); seesuguseid kortereid on vanas linnas 61,7%, eeslinnas 58,8%. Vannitube leidub Tartus üksikute korterite juures, sellepärast omandavad s a u n a d ja muud supelasutised suuremale osale elanikest tervishoiuliselt erilise tähtsuse. Praegu on Tartus 9 sauna, neist 8 venetüübilist leilisauna ja 1 vannisaun; 8 leilisaunas kokku on 18 üldsauna-tuba, kuhu mahub kuni 900 inimest. Tervishoiuliselt on 4 sauna enam-vähem rahuldavas seisukorras, kuna teised on õige puudulikud.

Kehakultuuri eest hoolitsevad mitmesugused spordi-eraseltsid. Peab tähendama, et sport Tartus õieti viimaseil aastail hoogu on võtnud ja veelgi võtab;

Tartu, lk. 561